

Pierwsze czytanie – z Dziejow Apostolskich 2,1-11

Kiedy nadszedł dzień Pięćdziesiątnicy, znajdowali się wszyscy razem na tym samym miejscu. Nagle dał się słyszeć z nieba szum, jakby uderzenie gwałtownego wiatru, i napełnił cały dom, w którym przebywali. Ukazały się im też języki jakby z ognia, które się rozdzieliły, i na każdym z nich spoczął jeden. I wszyscy zostali napełnieni Duchem Świętym, i zaczęli mówić obcymi językami, tak jak im Duch pozwalał mówić. Przebywali wtedy w Jerozolimie pobożni Żydzi ze wszystkich narodów pod słońcem. Kiedy więc powstał ów szum, zbiegli się tłumnie i zdumieli, bo każdy słyszał, jak przemawiali w jego własnym języku. Czyż ci wszyscy, którzy przemawiają, nie są Galilejczykami? - mówili pełni zdumienia i podziwu. Jakżeż więc każdy z nas słyszy swój własny język ojczysty? - Partowie i Medowie, i Elamici, i mieszkańcy Mezopotamii, Judei oraz Kapadocji, Pontu i Azji, Frygii oraz Pamfilii, Egiptu i tych części Libii, które leżą blisko Cyreny, i przybysze z Rzymu, Żydzi oraz prozelici, Kreteńczycy i Arabowie - słyszymy ich głoszących w naszych językach wielkie dzieła Boże.

Jerozolima:

- tutaj Jezus ustanowił Eucharystie
- tutaj zmartwychwstał
- jest miastem daru Ducha Świętego, to tutaj został On dany całej ludzkości

W czasach Jezusa, żydowskie święto 'Szawuot' (żydowska Pięćdziesiątnica) jest bardzo ważne. Jest to święto daru Prawa (Dziesięciu Przykazań), jedno z trzech najważniejszych dla nich świąt. Liczni wierzacy, pielgrzymują wtedy do Jerozolimy. Przybywają z różnych krajów, także z bardzo odległych. I tak, na ulicach Jerozolimy słychać rozmowy w przeróżnych językach. Są tu "Partowie i Medowie, i Elamici, i mieszkańcy Mezopotamii, Judei oraz Kapadocji, Pontu i Azji, Frygii oraz Pamfilii, Egiptu i tych części Libii, które leżą blisko Cyreny, i przybysze z Rzymu, Żydzi oraz prozelici, Kreteńczycy i Arabowie".

Prawdopodobnie nikt z nich nie słyszał o Jezusie z Nazaretu.

Dla uczniów Jezusa to święto jest wyjątkowe: niedawno bo pięćdziesiąt dni wcześniej przeżyli Jego śmierć i zmartwychwstanie.

W czytanej dziś fragmencie Dziejow Apostolskich, aby wytłumaczyć, co wkrótce się wydarzy, **Lukasz nawiązuje do trzech ważnych tekstów Starego Testamentu:**

1. Księga Wyjścia,

rozdział 19 mówi o darze prawa – darze dziesięciu przykazań na Synaju.

**« dał się słyszeć z nieba szum, jakby uderzenie gwałtownego wiatru ..
Ukazały się im też języki jakby z ognia...»**

- *« Trzeciego dnia rano rozległy się grzmoty z błyskawicami, a gęsty obłok rozpostarł się nad górą i rozległ się głos potężnej trąby, tak że cały lud przebywający w obozie drżał ze strachu. Mojżesz wyprowadził lud z obozu naprzeciw Boga i ustawił u stóp góry. Góra zaś Synaj była cała spowita dymem, gdyż Pan zstąpił na nią w ogniu i uniósł się dym z niej jakby z pieca, i cała góra bardzo się trzęsła. Głos trąby się przeciągał i stawał się coraz donośniejszy. Mojżesz mówił, a Bóg odpowiadał mu wśród grzmotów » (Wyj 19, 16-19)*

- Lukasz chce w ten sposób pokazać, że tegoroczne święto 'Szawuot' jest 'nowa góra Synaj' : na Synaju, Bog dał swemu ludowi Prawo (10 Przykazan), by nauczył się żyć w Przymierzu z Nim. Teraz daje im Swego Ducha...w ten sposób Jego prawo zostaje też zapisane na żywych tablicach – w sercach ludzi...

- *"I dam wam serce nowe i ducha nowego tchnę do waszego wnętrza, odbiorę wam serce kamienne, a dam wam serce z ciała. Ducha mojego chcę tchnąć w was i sprawić, byście żyli według moich nakazów i przestrzegali przykazań, i według nich postępowali. Wtedy będziecie mieszkać w kraju, który dałem waszym przodkom, i będziecie moim ludem, a Ja będę waszym Bogiem..." (Ez 36, 26-28)*

2. Księga proroka Joela 3,1

- *«I wyleję potem Ducha mego na wszelkie ciało, a synowie wasi i córki wasze prorokować będą, starcy wasi będą śnili, a młodzieńcy wasi będą mieli widzenia. »*

- Dla Lukasa, wszyscy zgromadzeni teraz w Jerozolimie pobożni żydzi, pochodzący ze wszystkich kranców ziemi, symbolizują całą ludzkość, dla której wypełnia się teraz proroctwo Joela. A znaczy to, że od dawna oczekiwany, słynny « dzień Boga » właśnie nadszedł!

3. Księga Rodzaju 11, 1-9 : fragment o Wieży Babel

« Mieszkańcy całej ziemi mieli jedną mowę, czyli jednakowe słowa. A gdy wędrowali ze wschodu, napotkali równinę w kraju Szinear i tam zamieszkali. I mówili jeden do drugiego: «Chodźcie, wyrabiamy cegłę i wypalmy ją w ogniu». A gdy już

mieli cegłę zamiast kamieni i smołę zamiast zaprawy murarskiej, rzekli: «Chodźcie, zbudujemy sobie miasto i wieżę, której wierzchołek będzie sięgał nieba, i w ten sposób uczynimy sobie znak, abyśmy się nie rozproszyli po całej ziemi». A Pan zstąpił z nieba, by zobaczyć to miasto i wieżę, które budowali ludzie, i rzekł: «Są oni jednym ludem i wszyscy mają jedną mowę, i to jest przyczyną, że zaczęli budować. A zatem w przyszłości nic nie będzie dla nich niemożliwe, cokolwiek zamierzą uczynić. Zejdźmy więc i pomieszajmy tam ich język, aby jeden nie rozumiał drugiego!» W ten sposób Pan rozproszył ich stamtąd po całej powierzchni ziemi, i tak nie dokończyli budowy tego miasta. Dlatego to nazwano je Babel, tam bowiem Pan pomieształ mowę mieszkańców całej ziemi. Stamtąd też Pan rozproszył ich po całej powierzchni ziemi. » (Rodz 11, 1-9)

- Te historie, można opowiedzieć jak sztuce w dwóch aktach.

Pierwszy akt :

- wszyscy ludzie mówią tym samym językiem,
- decydują się na zbudowanie ogromnej wieży, mobilizując wszystkie swoje siły

Drugi akt :

- Bóg interweniuje mieszając im języki
- i rozprasza ludzi po całym świecie

Lukaszowy opis Zesłania Ducha Świętego wpisuje się w linie wydarzeń na wieży Babel, gdzie ludzie poznali różnorodność – teraz Duch Święty uczy ich, jak żyć w jedności, mimo tak dużej różnorodności, jaką reprezentują.

- Lukasz przypomina tu o tym, że za każdym razem, gdy Bóg interweniuje w życie narodu wybranego, zawsze jest to dla jego dobra.
- Lukasz tłumaczy, że prawdziwa jedność można budować w różnorodności, błędem jest szukanie jej w jednolitości.
- Na Wieży Babel, naród wybrany uczył się życia w różnorodności. W czasie Pięćdziesiątnicy, uczył się dążenia do jedności, żyjąc w różnorodności.

Ps 104,1.24.29-31.34

*Błogosław, duszo moja, Pana,
o Boże mój, Panie, Ty jesteś bardzo wielki.
Jak liczne są dzieła Twoje, Panie,
ziemia jest pełna Twych stworzeń.*

*Gdy odbierasz im oddech, marnieją
i w proch się obracają.
Stwarzasz je napętniając swym duchem
i odnawiasz oblicze ziemi.*

*Niech chwała Pana trwa na wieki,
niech Pan się raduje z dzieł swoich.
Niech miła Mu będzie pieśń moja,
będę radował się w Panu.*

- Psalm ten zawiera w całości 36 wersetów
- Jest rodzajem poematu
- Wyraża zachwyt nad dziełami Boga i uwielbienie Go

W Egipcie, na grobowcu pewnego faraona, jest wypisany poemat stworzony przez słynnego faraona Akh-en-Aton IV : jest to hymn na cześć Boga Słońce, z około 1350 lat p.n.e czyli z epoki, gdy Hebrajczycy byli w Egipcie i prawdopodobnie znali ten utwór.

Jest wiele podobieństw (stylu i słownictwa) między tym utworem a psalmem 104.

Jednak ciekawsze jest spojrzenie na różnice między nimi, gdyż można zobaczyć wyraźne ślady objawienia się Boga narodowi wybranemu.

Pierwsza różnica

- Bog jest Jedynym, nie ma innego : tak więc słońce nie może być Bogiem

- W Bibli słońce i księżyc mają określoną rolę : są ciałami niebieskimi, ciałami świetlnymi, zostały stworzone przez Boga « *Tyś stworzył księżyc, aby czas wskazywał słońce poznało swój zachód. ps 104,19*

Druga różnica

- Wszystko, co Bóg stworzył jest dobre « *i Bóg widział, że było dobre... » (księga rodzaju) więc zło nie może być Jego dziełem.*
- Psalm 104 wymienia wszystkie elementy stworzenia, powtarzając jak refren słowa « *będę radował się w Panu*”

Trzecia różnica

- Bóg jest w nieustannej relacji z każdym ze swych stworzeń: *“Wszystko to czeka na Ciebie, byś dał im pokarm w swym czasie. Gdy im udzielasz, zbierają; gdy rękę swą otwierasz, sycają się dobrami. Gdy skryjesz swe oblicze, wpadają w niepokój; gdy im oddech odbierasz, marnieją i powracają do swojego prochu. Stwarzasz je, gdy ślesz swego Ducha i odnawiasz oblicze ziemi. “ ps 104, 27-30*

Czwarta różnica

- Ukoronowaniem stworzenia jest człowiek, któremu Bóg dał swoje tchnienie
- *“niech Pan się raduje z dzieł swoich. Niech miła Mu będzie pieśń moja, będę radował się w Panu”*
- Narod wybrany wpisuje Boże dzieło stworzenia w perspektywie Przymierza: najpierw doświadczył wyzwolenia ręką Boga i dopiero potem zaczął patrzeć na dzieło stworzenia w świetle tego wyzwolenia:

* Psalm 104 używa tetragramu YHWH określając Imię Boga, co po polsku jest przetłumaczone *“Panie”* dla podkreślenia że chodzi tu o Boga, który zawarł Przymierze ze swym ludem.

* Słowa *“ Panie, **moj Boże**, jakże jesteś potężny!”* przypominają inne: *“Będziecie moim ludem a Ja będę waszym Bogiem”.*